

MICRO 9. - Oligopol

Otázky: Charakterizujte rozdíly mezi DK a monopolem. Jaké jsou důvody vzniku monopolu? Jakou podobu na sebe bere nabídková křivka u monopolu? Vyrábí monopol při $MC = MR$ a proč? Jaký tvar má křivka MR ? Jak vzniká monopolní zisk? Vyrábí monopol množství odpovídající maximalizaci užítku spotřebitelů? Co je u monopolu kritizováno? Co znamená, že je hospodářství má homogenní strukturu? Co označujeme jako kartel, trust a koncern?

- často sektory s rychlým rozvojem nových techn (mobilní tel)
- oligopol - několik málo firem \Rightarrow několik podob

oligopol s dominantní firmou a konkurenčním lemem:

- podstatnou část produkce dodává dominantní firma
- dominantní firma určuje cenu na trhu i objem své produkce
- rozdíl tržní poptávce D a poptávce po výrobcích dominantní firmy D_D je prostor pro konkurenční lem
 - konkurenční lem se chová jako DK s objektivně určenou cenou

Jak se chová dominantní firma a jak konkurenční lem?

- podmínky oligopolní rovnováhy, pro cenu oligopolu platí:
 - vytváří rovnováhu tržní D a S
 - zabezpečí dominantní firmě vyšší zisk
 - umožní konkurenčnímu lemu efektivní podnikání
- nerovnocenné postavení firem na trhu price maker + price takers
- cenová konkurence účinným nástrojem

protimonopolní regulace:

- monopol narušuje konkurenci \Rightarrow regulace = úřady na ochranu hospodářské soutěže
- hlavní nástroje:
 - zákonné normy - X zneužití výhody (např. protikartelové zákonodárství)
 - daňová politika - progresivní zdanění
 - státní vlastnictví - podnik nesleduje ziskové kritérium
 - využívání tržního prostředí formou
 - a. stimulace konkurenčního prostředí
 - b. cenovou regulací.

Vysvětlete hlavní nástroje protimonopolní regulace

- X cenové regulaci:
 - administrativní stanovení ceny není optimální alokace (nedá se zjistit, kde AC min)
 - ztráta motivace
 - $P > AR$ \Rightarrow neplyne nevýhodnost pro spotřebitele

Jaké jsou argumenty proti cenové regulaci?

- zavedení minimálních cen – tlak slabších konkurentů - obava z „dravých cen“
- regulace X:
 - smlouvám mezi výrobcí a prodejci o cenách
 - vázaném prodeji: zboží A prodáno jen pokud zároveň odebráno zboží B
 - cenové diskriminaci: firma prodává tentýž výrobek na různých trzích za různé ceny

Uveďte příklady pro jednotlivé oblasti regulace.

- + státní zásahů = okamžité řešení X tržní řešení LR
- - státní zásah = omezení konkurence + nikdo neví jak by měla situace na trhu vypadat